

ПРЕДСТАВЉАЊЕ РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА У ПРВИХ ШЕСТ МЕСЕЦИ 2018. ГОДИНЕ

Излагање Антона Фјодорова, заменика генералног директора и руководиоца функције за финансије, економику, планирање и рачуноводство НИС а.д. Нови Сад

Садржај

1. Важни догађаји	1
2. Макроекономски и HSE показатељи.....	2
4. Финансијски показатељи.....	4
5. Мере за повећање ефикасности.....	4
6. Задуженост, компаративна анализа и закључак	5

1. Важни догађаји

Желим да вам представим резултате компаније НИС за првих шест месеци 2018. године. У принципу, резултати су били доста добри. Као и обично, покушаћу да будем објективан у свом излагању данас и, наравно, ставићу акценат и фокусе тамо где имамо доста добре резултате и тамо где имамо неке одређене проблеме.

Врло кратко за наше бизнис Блокове.

Као и обично, да почнемо од Блока „Истраживање и производња“. Овде је све стабилно и редовно. Углавном, бавимо се оперативном делатношћу. Избушили смо 28 разрадних и 6 истражних бушотина у Србији, пуштено је у рад 32 у првих шест месеци. Јако су добри резултати. У току је пробни рад нове компресорске јединице на КС Мокрин југ; одобрена је II фаза замене компресорских јединица на овом објекту. У завршној фази су радови на реконструкцији противпожарних система на објектима Велебит и Бока.

Што се тиче Блока „Прерада“, имали смо, почетком године, неки одређен проблем везан са заустављањем рада Рафинерије. То је било због искључења струје, али нисмо имали пуно губитака од тога. Брзо смо поправили ситуацију и тренутно Рафинерија ради стабилно, и овде смо набројали неке наше активности које смо имали у другом кварталу 2018. године: ремонт и старт С-100 мала атмосферска дестилација.

Као што знате, ми ћемо почетком следеће године имати тај велики капитални ремонт и то је јако велика одговорност, пошто то није само класичан ремонт који има четворогодишњи циклус у Рафинерији, већ ремонт са прикључењем новог постројења за „Дубоку прераду“ са којом сте упознати доста добро. Бавили смо се ремонтом резервоарског простора, испројектовано је 90% 3D модела за радни пакет 2 за комплекс “Дубока прерада”, изабран је извођач радова за монтажу пећи, као и за инсталацију електричне и инструменталне опреме. То је опет везано за „Дубоку прераду“.

Код Блока „Промет“ уграђен је систем за адитивирање на возилима и почетак снабдевања и продаје ОПТИ горива на бензинским станицама Гаспром. То је наш нови бренд – ОПТИ. Ускоро ћете га видети. Објављена је мобилна апликација за кобренд „Са нама на путу“ картица. Ту апликацију можете да добијете преко App store. Вероватно сте чули за ову картицу и вероватно половина вас користи ову картицу. Имали смо доста добру промоцију НИС-а на Новосадском сајму пољопривреде. Припрема и имплементација сезонске понуде на бензинским пумпама (светско првенство у фудбалу, летња туристичка сезона) су све промоције које смо урадили у другом кварталу 2018. године, као и проширење активности «geseling»-а у каналу продаје Авио горива.

Што се тиче Блока „Енергетика“, следећи слајд, најбитније ствари које овде желим да истакнем, то је да је у току реализација пројекта ТЕ-ТО Панчево. Почетак експлоатације се очекује у трећем кварталу 2020. године. Као што знате, пре неколико месеци потписали смо тај Agreement са Кинезима, и ја мислим да је тај пројекат, исто као „Дубока прерада“ за нас стратешки пројекат и, наравно, реализоваћемо га до трећег квартала 2020. године.

И још једна ствар: што се тиче ветропарка, дуго година већ причамо о томе и сећам се да сте ви неколико пута и питали, а потом оставили то питање, као да ништа не радимо. Сад имамо нову добру вест. Пре пар недеља смо потписали стратешки споразум са једном озбиљном мађарском компанијом, која ће бити наш стратешки партнер у реализацији тог пројекта. Очекује се завршетак активности на шеми реализације пројекта и привлачења пројектног финансирања са новим стратешким партнером са којим је потписан споразум о реализацији пројекта. То смо посебно ставили на овом слајду, као информацију за вас.

Што се тиче наших активности, мислим да ћемо до краја године имати избор опреме за тај пројекат и изградња тог ветропарка Пландиште ће почети од почетка 2019. године. Изградња ће трајати годину, годину и по. Добили смо статус продужетка привилегованог добављача струје, као што сте чули прошли пут, тако да сада немамо ризика и ја мислим да је то већ кренуло у реализацију.

2. Макроекономски и HSE показатељи

Слајд везан за макроекономске показатеље - Као што видите макроекономски показатељи су доста добри, ако поредимо са претходном, 2017. годином. Курс динара у односу на долар је 14% мањи, то јест, динар је ојачао, што позитивно утиче на наш финансијски резултат. Међутим, цена нафте типа Urals порасла је за 36%, што нам опет даје могућност побољшања наших финансијских показатеља и сигурности, тј. реализацију наших инвестиционих планова.

HSE показатељи

Овде слика није баш добра. Ко што видите, на жалост, показатељи LTIF и RAR - то су кључни показатељи система безбедности HSE на раду. Лошији су него што су били у 2017. години и него што су били у Бизнис плану. Али опет, углавном, број таквих догађаја, то су средњи догађаји којих је било мало, али без обзира на то, ми их пратимо. Као што видите, број великих догађаја је само за један већи него што је био у претходном

периоду. Главни разлог повећања тог броја је повећање броја људи добављача на раду компаније. Повећан је тренутно број људи од добављача на пројекту „Дубока прерада“ за 500 људи. Имаћемо на врхунцу, то је крајем 2018. године и почетком 2019. године око хиљаду запослених, а то је велики ризик на тако малом објекту. Сада имамо око 500 људи који тамо раде. Наравно, увели смо тај нови систем ХСЕ безбедности на раду, али без обзира на то, тај број догађаја, на жалост је већи него што смо планирали. Надам се да је то привремена ситуација и да тога неће бити у будућности. Ми, као велике, озбиљне компаније, стављамо наш амбициозни циљ на нулу. Све велике компаније то раде. Наравно, разумем да никада нећемо имати 0, али морамо да идемо ка томе. Морамо да радимо на култури, на новом систему мера повећања безбедности.

3. Кључни показатељи и положај на тржишту

На слајду број осам приказана је табела са кључним показатељима. Нећу вас на томе задржавати, јер за сваки показатељ имаћемо посебан слајд. Као што видите, већином су показатељи већи, него средином прошле године и налазе се у зеленој зони.

Следећи слајд - Трендови тржишта моторних горива. Као што видите, потрошња моторног горива показује раст који је превасходно генерисан растом дизел горива. У Србији хладни април је одложио почетак пољопривредних радова, што је делимично изменило уобичајену сезоналност потрошње. Смањење сивог тржишта и инфраструктурни радови имају позитиван утицај на потрошњу дизела, док је висока цена најзначајнији негативни фактор код потрошње бензина. Очекује се у Србији раст тржишта моторног горива око 3% 2018. године, као што смо ставили на слајд.

Тржишни удео – Србија

Тржиште нафтних деривата - Овде је тржиште порасло за 2,1%. Као што видите, то је јако позитивна ствар. Учешће НИС-а на укупном тржишту нафтних деривата је повећано за 1%.

Малопродаја тржишта - Овде је НИС-ово учешће на тржишту малопродаје стабилно. Очувању високог учешћа доприносе бројни маркетиншки пројекти, акције, проширење портфолија горива и унапређење концепта лојалности.

Тржишни удео у региону

У принципу, овде је углавном све на истом нивоу. Показатељи у малопродајном тржишту, купопродајно тржиште иде на боље. Што се тиче Босне и Херцеговине, истакао бих да је овде промењен број бензинских станица. Као што се сећате, имали смо 35. Сад смо преузели још две бензинске станице, тако да тренутно имамо 37. Очекује се до средине следеће године, по нашим стратешким плановима, у Румунији морамо да изградимо још две бензинске пумпе, то јест, то ће бити наш пилот пројекат, са којим ћемо решити како ћемо даље развијати тај регион у Румунији.

Оперативни показатељи Блока „Истраживање и производња“ – Овде је, као што сам у почетку рекао, ситуација доста стабилна. Тај плански пад производње нафте који смо имали по БП, отприлике 5,6%. Сада он износи 4%. Ми сад радимо више, него што је по БП. Очекује се, према мојој личној процени, да ћемо од БП имати неких +35 000, +32 000 тона ове године, што значи да ћемо умањити тај пад производње нафте, као што смо планирали, и од претходне године, и наравно од БП.

И јако важна информација: Прираст резерви угљо-водоника у 2018. години очекује се да ће бити 0,6%, а можда ће бити чак и више. Код Блока „Прераде“, јако важна ствар је да имамо раст обима прераде нафте и нафтних производа за +3% од 2017. године и то је усклађено са потрошњом моторног горива и са резултатима пословања Блока „Промет“. Што се тиче Блока „Промет“, следећи слајд, овде, као што видите, обим промета расте. Он је +8% у односу на 6М 2017. године. Због раста малопродаје у Србији, имамо раст 2%, велепродаја у Србији – раст 6%, извоз – раст 24%, иноактиви – раст 12%.

4. Финансијски показатељи

Наравно, због раста цена нафте, и повећања показатеља оперативне добити, наш показатељ EBITDA је 6%. За шест месеци 2017. године он је износио 24 милијарде динара. Што се тиче нето добити, она је пала за 7%. Главни разлог за то је промена начина обрачуна амортизације, а сад смо прешли на функционални начин код UPSTREAM-а. То је од нас тражио и екстерни ревизор. Мислим да Бранко Митровић на крају презентације може да да додатне коментаре због чега нам је порасла амортизација.

OCF

Ако поредимо са претходном годином, за 50% је мањи. Главни разлог тога јесте, као што знате, ми смо прошле године продали тај државни дуг Петрохемије и драстично смо повећали тај наш показатељ OCF. То је први разлог. Други разлог су веће обавезе за увоз сирове нафте. Као што сам рекао прошли пут, а вероватно сте и чули, нису били баш добри резултати тендера куповине сирове нафте прошле године, тако да смо одлучили да у току првог полугодишта купујемо нафту на споту, јер то утиче на наш OCF, у неком кратком периоду, а очекује се да ће до краја године порастати.

CAPEX

Слајд број 19: Видите да је CAPEX за 72% већи него прошле године. Главни разлог је „Дубока прерада“. На овом дијаграму смо одвојено приказивали тај пројекат. Он сада има своје учешће у инвестицијама НИС 33,34%, што је много и рекао сам да код блока Прерада пројекта због реализације тог стратешког пројекта, CAPEX ће расти. У бизнис плану, у 2018. години очекујемо око 46, 47 милијарди динара реализација инвестиција што се тиче остварења. Што се тиче финансирања, бројке су отприлике исте. И то је неки рекорд за последње три, четири године.

5. Мере за повећање ефикасности

Ово је за нас веома важно у компанији. Планирали смо 4,7 милијарде динара таквих мера у току 2017. године за првих шест месеци. Имамо резултат 2,7 милијарди. То значи више од половине и ја мислим да тај укупан резултат мера повећања ефикасности у апсолутном износу ће премашити 5 милијарди крајем 2018. године.

6. Задуженост, компаративна анализа и закључак

Задуженост

Кратка информација везана за задуженост према банкама, наш кредитни портфељ. Као што видите, дуг према банкама је пао за 6%. Сад тренутно износи 625 милиона долара. Ја мислим да су то 99% кредити већи од годину дана и 89% су кредити у еврима, и само 10% имамо кредите у доларима. По плану, и ГПН зајам смо смањили. Сада тренутно износи 233 милиона евра.

Компаративна анализа

То је наш бенчмаркинг. У принципу, није било некаквих великих промена. ЕБИТДА/маржа, ту смо негде на средини, на трећем месту. ЕБИТДА/ФТЕ на број запослених смо на 4. место.

Дневни промет: што се тиче НИС бренда, он је нешто пао. Сада смо на петом месту. Међутим, бренд Гаспром је упоредив са дневним прометом компаније ОМВ. Ту смо на трећем месту, али има још, наравно, простора за побољшање.

Удео светлих производа

Овде ће бити стабилно до краја реализације пројекта „Дубока прерада“. После тога, наравно, биће повећања. Ту смо на трећем месту.

Закључак

И као кратак закључак, наравно, као и обично, имамо неких плусева и минуса, позитивне и негативне ствари.

Што се тиче негативних ствари, које утичу на наше пословање, ја бих истакнуо само три: ограничена могућност дугорочног задуживања, а то су санкције. На жалост, ситуација није промењена, погоршање НСЕ показатеља, а то сам већ рекао, знате због чега и велики утицај конкуренције на тржишту и временских услова. Прошле године на нас је јако утицала суша, врућина, а сада је киша. Наравно, све је то повезано са пољопривредном сезоном и утиче на резултате нашег пословања.

Плусеви су: раст показатеља ЕБИТДА, раст обима промета, добре макроекономске претпоставке, реализација пројекта „Дубока прерада“ у складу са планом, што је јако битно за нас. Тај пројекат је јако важан за нас и његови резултати се очекују већ у 2019. години, негде крајем године. Али ја мислим да ће то постројење радити пуном паром до 2020. године и очекује се повећање показатеља ЕБИТДА на годишњем нивоу минимум 10 милиона евра од тог пројекта. То би било укратко.